

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

SEBĞATULLAH ALTIN BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2013/1503

Karar Tarihi : 2/12/2015

Başkan : Burhan ÜSTÜN

Üyeler : Serruh KALELİ

Nuri NECİPOĞLU

Hicabi DURSUN

Hasan Tahsin GÖKCAN

Raportör : Mehmet Sadık YAMLI

Başvurucu : Sebğatullah ALTIN

Vekili : Av. Serkan GÜÇLÜ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, göreve son verilmeye dayanak yapılan ceza davasında zamanaşımından düşme kararı verildiği hâlde göreve başlatılmama nedeniyle açılan davada masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddiası hakkındadır.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 21/2/2013 tarihinde doğrudan Anayasa Mahkemesine yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde tespit edilen eksiklikler tamamlanmış ve başvurunun Komisyona sunulmasına engel teşkil edecek bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm Birinci Komisyonunca 31/3/2015 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Adalet Bakanlığına (Bakanlık) başvuru konusu olay ve olgular bildirilmiş, başvuru belgelerinin bir örneği görüş için gönderilmiştir.

5. Bakanlığın 10/8/2015 tarihli görüş yazısı 17/8/2015 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı cevaplarını 31/8/2015 tarihinde sunmuştur

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

6. Başvuru dilekçesi ile başvuruya konu yargılama dosyası içeriğinden tespit edilen ilgili olaylar özetle şöyledir:

7. İmam hatip olarak görev yapmakta iken hakkında yapılan bir ihbar üzerine başlatılan soruşturma sonucu başvuruçunun görevine son verilmiş ve aynı zamanda “Hizbullah terör örgütünün sair efradı olmak” suçundan aleyhine kamu davası açılmıştır.

8. Başvuruçunun görevine son verilmesi işlemine karşı açtığı dava Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin 20/4/2006 tarihli ve E.2000/709, K.2006/451 sayılı kararıyla reddedilmiş, karar Danıştay Onikinci Dairesinin 23/5/2008 tarihli ve E.2006/5841, K.2008/3080 sayılı ilamıyla onanmıştır.

9. Başvuruçunun hakkında açılan ceza davasında ise Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin E.1995/375, K.2008/133 sayılı kararı ile davanın zaman aşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına karar verilmiştir.

10. Başvuruçunun, Ceza Mahkemesi kararının ardından göreve dönme istemiyle Diyanet İşleri Başkanlığına başvurmuş; başvurusu 20/6/2008 tarihli ve 3555 sayılı işlemle reddedilmiştir.

11. Başvuruçunun tarafından, anılan işlemin iptali istemiyle açılan davada Ankara 4. İdare Mahkemesi 17/2/2009 tarihli ve E.2008/1534, K.2009/253 sayılı kararı ile davayı reddetmiştir. Karar gerekçesi şöyledir:

“Bir kamu görevine açıktan veya yeniden atama yapmak konusunda idarelere takdir yetkisinin tanınmış bulunduğu, idarenin bu konuda yargı kararı ile zorlanamayacağı, diğer bir ifadeyle idari işlem niteliğinde yargı kararı verilemeyeceği, ancak bu takdir yetkisinin de mutlak olmayıp, kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı olduğu, takdire dayanan işlemlerin sebep ve maksat bakımından yargı denetimine bağlı bulunduğu hususu idare hukukunun bilinen ilkelerindendir.

Bir başka ifadeyle, bu takdir yetkisi açıktan atamaya ilişkin bir işlemde kullanılmış ise, bunun kadro, ihtiyaç hizmet gerekleri ve atama isteminde bulunan kişinin kişisel konumu gibi durumlar dikkate alınarak kullanılıp kullanılmadığının yargı merciince incelenmesi idari eylem ve işlem niteliğinde karar vermeyi değil, idari işlemin sebep ve maksat yönlerinden yargı denetiminin işlevini sağlamak olarak kabulü gerekir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının Mardin İli Nusaybin İlçesi, Durucasu beldesi Camii İmam Hatibi olarak görev yapmakta iken hakkında yapılan soruşturma sonucunda davacının Hizbullah terör örgütüne özgeçmiş ve fotoğraf verdiği bu vesile ile örgütün sair mensuplarından olmayı kabul ettiği ve örgüt adına çeşitli faaliyetlerde bulunduğu bu nedenle davalı idarece davacının siyasi amaçlı devleti yıkmaya yönelik yasadışı terör örgütü ile ilişkisi olması nedeniyle Diyanet İşleri Başkanlığı Sınav Atama Nakil ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinin 9. maddesinde belirtilen şartları kaybettiği anlaşılan davacı hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 98/b maddesi uyarınca görevine son verildiği bu işleme karşı Diyarbakır 1. İdare Mahkemesinin 2000/709 esasına kayden dava açıldığı ve mahkemenin 20.04.2006 gün ve E:2000/709, K:2006/451 nolu kararıyla davanın reddedildiği ve bu kararın Danıştay 12. Dairesinin 23.05.2008 gün ve E:2006/5841, K:2008/3080 nolu kararıyla onandığı anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, din görevlilerinin, görevlerini ifası sırasında ve gündelik yaşantıları itibarıyla eğitici olmaları ve yanlış inanışları düzeltici davranışlar içerisinde din adamı imajına uygun olarak davranış sergilemeleri gerekmektedir.

Dava konusu olayda ise Hizbullah terör örgütüne özgeçmiş ve fotoğraf vererek örgütün mensubu olma yönünde irade koyan ve örgüt adına sair faaliyetlerde bulunması nedeniyle de görevine son verilen davacının bu işleme karşı açtığı davanın Diyarbakır 1. İdare Mahkemesi kararıyla reddedilerek söz konusu Kararın Danıştay 12. Dairesi kararıyla onanması karşısında davacının yeniden eski görevine atanması hususunda davalı idarenin sahip olduğu takdir yetkisinin davalı idarece değerlendirilerek hizmetin özelliği ve hassasiyeti dikkate alınarak atanmama yönünde kullanılmasında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Her ne kadar davacı tarafından, “Hizbullah Terör Örgütünün Sair Efradı Olmak” suçundan cezalandırılması istemi ile hakkında açılan kamu davasının görüldüğü Diyarbakır 2 nolu Ağır Ceza Mahkemesinin 17.4.2008 gün ve E:1995/375, K:2008/133 nolu kararıyla hakkında beraat kararı verildiği bu nedenle suçsuz olduğunun mahkeme kararıyla ortaya konulması nedeniyle yeniden görevine iade edilmesi gerektiği ileri sürülmekte ise de; söz konusu mahkeme kararında suç türünün zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırıldığı belirtildiğinden bu durumun suçun varlığını ortadan kaldırmadığı da açık olup bu yöndeki iddiaları dava konusu işlemi sakatlar nitelikte görülmemiştir.”

12. Temyiz talebi Danıştay Onikinci Dairesinin 19/3/2012 tarihli ve E.2009/5047, K.2012/1618 sayılı ilamıyla reddedilerek karar onanmıştır. Karar düzeltme talebi de aynı Dairenin 2/11/2012 tarihli ve E.2012/7569, K.2012/7361 sayılı ilamı ile reddedilmiştir. Nihai karar başvurucuya 22/1/2013 tarihinde tebliğ edilmiştir.

13. Başvurucu 21/2/2013 tarihinde Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapmıştır.

B. İlgili Hukuk

14. 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun “Memurluğun sona ermesi” kenar başlıklı 98. maddesi şöyledir:

“Devlet memurlarının

a) Bu kanun hükümlerine göre memurluktan çıkarılması;

b) Memurluğa alınma şartlarından her hangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan her hangi birini kaybetmesi;

c) ...

hallerinde memurluğu sona erer.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

15. Mahkemenin 2/12/2015 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvurunun 21/2/2013 tarihli ve 2013/1503 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

16. Başvurucu; ceza yargılamasında verilen ortadan kaldırma kararı uyarınca görevine dönməsi gerektiği hâlde isteminin kabul edilmediğini, İdare Mahkemesi tarafından ceza davasında verilen karar yanlış değerlendirilerek kendisine suçlu muamelesi yapıldığını, bu şekilde masumiyet karinesinin ihlal edildiğini oysa ceza davasının uzun sürerek zamanaşımına uğratılmasında kendi kusurunun bulunmadığını, hakkında beraat kararı

verilen kişilerin görevlerine başladıklarını, zamanında yargılama yapılmış olsaydı kendisinin de beraat ederek görevine başlayabileceğini, Danıştayın temyiz ve karar düzeltme kararlarının gerekçesiz olduğunu belirterek Anayasa'nın 36. ve 38. maddesinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştü; göreve iade talebinin reddine dair idari işlemin iptaliyle yoksun kaldığı aylıklarının meslekten çıkarıldığı tarihten itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi ve aylıksız kalması nedeniyle uğradığı maddi ve manevi zarara karşılık tazminata hükmedilmesi taleplerinde bulunmuştur.

B. Değerlendirme

17. Başvuru dilekçesi ve eklerinin bir bütün hâlinde incelenmesi neticesinde başvurunun temel şikâyetinin, yargılandığı ceza davasında verilen zamanaşımından düşme kararının İdare Mahkemesi tarafından yanlış değerlendirilerek başvurucuya suçlu muamelesi yapılması ve böylece görevine döndürülmemesi olduğu anlaşılmaktadır. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Bu kapsamda başvurunun iddialarının tamamının masumiyet karinesinin ihlal edildiği şikâyeti çerçevesinde değerlendirilmesi uygun görülmüştür.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

18. Başvurunun şikâyeti açıkça dayanaktan yoksun olmayıp kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de görülmediğinden başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

19. Başvurucu; “Hizbullah terör örgütünün sair efradı olmak” suçuna istinaden açılan davanın zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmış olmasına rağmen mahkûmiyeti varmış gibi değerlendirildiğini, suçlu muamelesine maruz bırakıldığını ve masumiyet karinesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

20. Bakanlık görüş yazısında masumiyet karinesinin kural olarak, hakkında bir suç isnadı bulunan ve henüz mahkûmiyet kararı verilmemiş kişileri kapsayan bir ilke olduğu ve suç isnadının karara bağlandığı yargılamalarda geçerli olduğu için Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 6. maddesinde ifade edilen “*medenî hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyumsuzluklar*” çerçevesinde değerlendirilen idari davaların, kural olarak masumiyet karinesinin uygulama alanı dışında kaldığı, ancak idari davada uyumsuzluk konusu olan maddi olayın tespitinde idari yargı merciinin aynı maddi olayı ele alan ceza mahkemesinin daha önce verdiği beraat kararına uygun hareket etmesi gerektiği, bununla birlikte daha düşük ispat standardı kullanılarak kişinin disiplin sorumluluğu çerçevesinde yaptırıma tabi tutulabileceği, -idari uyumsuzluğun çözümüne esas teşkil etmesi bakımından- kişi beraat etmiş olsa dahi yargılanmış olması olgusundan veya buna ilişkin karardan söz edilmesinin kişinin suçlu muamelesi gördüğünden ve dolayısıyla masumiyet karinesinin ihlal edildiğinden söz edebilmek bakımından yeterli olmadığı, karar gerekçesinin bütün hâlinde dikkate alınması ve nihai kararın münhasıran kişinin yargılandığı ve sonuçta beraat ettiği fiillerin işlendiği kabulüne dayanıp dayanmadığının incelenmesi gerektiği, somut olayda İdare Mahkemesinin memurluğa yeniden atama konusunda idarenin takdir yetkisini ve başvurunun memuriyetinin sona ermesine neden olan eylemin niteliğini dikkate aldığı belirtilerek masumiyet karinesinin ihlal edilip edilmediğine ilişkin yapılacak değerlendirmede bu hususların dikkate alınması gerektiği bildirilmiştir.

21. Başvurucu cevap dilekçesinde, başvuru formunda yer alan masumiyet karinesinin ihlal edildiğine yönelik iddialarını tekrar etmiştir.

22. Anayasa'nın 38. maddesinin dördüncü fıkrası şöyledir:

"Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz."

23. Sözleşme'nin 6. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"Kendisine bir suç isnat edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır."

24. Masumiyet karinesi, kişinin suç işlediğine dair kesinleşmiş bir yargı kararı olmadan suçlu olarak kabul edilmemesini güvence altına alır. Bunun sonucu olarak kişinin masumiyeti "asıl" olduğundan suçluluğu ispat külfeti iddia makamına ait olup kimseye suçsuzluğunu ispat mükellefiyeti yüklenemez. Ayrıca hiç kimse, suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar yargılama makamları ve kamu otoriteleri tarafından suçlu olarak nitelendirilemez ve suçlu muamelesine tabi tutulamaz (*Kürşat Eyoğlu*, B. No: 2012/665, 13/6/2013, § 26).

25. Bu çerçevede masumiyet karinesi kural olarak, hakkında bir suç isnadı bulunan ve henüz mahkûmiyet kararı verilmemiş kişileri kapsayan bir ilkedir. Suç isnadı kesin hükümle mahkûmiyete dönüşen kişiler açısından ise artık "hakkında suç isnadı olan kişi" statüsünde olmadıkları için masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddiasının geçerli bir dayanağı kalmamaktadır. Ancak ceza davası sonucunda kendisine isnat edilen suç işlemediğinin sabit olduğu veya suçu işlediğine kesin olarak kanaat getirilemediği ve bu nedenle sanık hakkında beraat kararı verilen durumlarda ise kişi hakkında masumiyet karinesinin devam ettiğinin kabulü gerekir. Çünkü böyle durumlarda Anayasa'nın 38. maddesinin dördüncü ve Sözleşme'nin 6. maddesinin (2) numaralı fıkraları anlamında kişinin suçluluğu sabit olmamıştır ve bu nedenle suçlu sayılamaz (*Uğur Ayyıldız*, B. No: 2012/574, 6/2/2014, § 76).

26. Masumiyet karinesi, ceza yargılaması kapsamında bir usul güvencesi olmasına rağmen buna ilişkin korumanın uygulanabilir olması ve etkili şekilde sağlanabilmesi için beraat eden veya bir şekilde hakkındaki ceza yargılaması devam etmeyen kişilerin, kamu görevlileri veya otoritelerinin suçlu muamelesine maruz kalmalarını önlemelidir. Bu kapsamda ceza davasını takip eden "ceza yargılaması niteliğinde olmayan herhangi bir yargılamada" da (hukuk, disiplin gibi) masumiyet karinesine özen gösterilmelidir. Bununla birlikte ceza yargılamasında mahkûmiyetle sonuçlanmamış aynı olaylara dayanılarak bir kişinin disiplin suçundan suçlu bulunması veya hakkında tazminata karar verilmesi masumiyet karinesini otomatik olarak ihlal etmez. Bu kapsamda "karar vericilerin kullandıkları dil" kritik önem taşır (*Mustafa Akın*, B. No: 2013/2696, 9/9/2015, § 38).

27. Kamu otoriteleri veya görevlileri tarafından, hakkında soruşturma veya kovuşturma yürütülen kişiyle ilgili olarak yargılama süreci bir mahkûmiyet hükmüyle kesinlik kazanmadan suçluluğa dair herhangi bir kanaat ifade edilmiş olması ya da ceza yargılaması mahkûmiyet dışında bir kararla sona ermesine rağmen sona ermeye ilişkin kararda sanığın suçlu olabileceğinin ifade edilmiş olması durumunda masumiyet karinesinin ihlali söz konusu olabilecektir (*Mustafa Akın*, § 39). Dolayısıyla mahkeme kararlarında, resmi yazılarda ve kamu görevlilerinin ifadelerinde sarf edilen söz veya ifadeler nedeniyle kişiler hakkındaki masumiyet karinesinin ihlal edilmemesi için kullanılan ifadelerde seçilecek kelimelere azami özen gösterilmesi gerekir (*Ali Atlı*, B. No: 2013/500, 20/3/2014, § 35).

28. Yine ceza davası dışında fakat ceza davasına konu olan eylemler nedeniyle devam eden idari uyumsuzluklarda, kişi hakkında beraat kararı verilmiş olmasına rağmen bu karara esas teşkil eden yargılama sürecine dayanılması ve bu şekilde beraat kararının

sorgulanması masumiyet karinesi ile çelişir. Buna karşın -idari uyusmazlığın çözümüne esas teşkil etmesi bakımından- kişi beraat etmiş olsa dahi yargılanmış olması olgusundan veya buna ilişkin karardan söz edilmesi, kişinin suçlu muamelesi gördüğünden dolayısıyla masumiyet karinesinin ihlal edildiğinden söz edebilmek bakımından yeterli değildir. Bunun için kararın gerekçesinin bütün hâlinde dikkate alınması ve nihai kararın, münhasıran kişinin yargılandığı ve sonuçta beraat ettiği fiilleri işlediği kabulüne dayanıp dayanmadığının incelenmesi gerekir (*Kürşat Eyoł, § 29*).

29. Öte yandan ceza ve ceza muhakemesi hukuku ile disiplin hukukunun farklı kural ve ilkelere tabi disiplinler olduğunun hatırlanmasında yarar vardır. Buna göre kamu görevlisinin davranışı, suç tanımına uymasının yanı sıra disiplin sorumluluğunu da gerektirebilir. Böyle durumlarda ceza muhakemesi ve disiplin soruşturması ayrı ayrı yürütülür ve ceza muhakemesi sonucunda kişinin isnat edilen eylemi işlemediğine dair hükümler dışında, ceza mahkemesi hükmü disiplin makamları açısından doğrudan bağlayıcı değildir (*Kürşat Eyoł, § 30*). Ancak bu kapsamda yapılan değerlendirmelerde delil yetersizliğine dayalı olsa bile kişi hakkında verilen beraat kararına aykırı olarak kişinin suçsuz olmadığı yönünde değerlendirmelerden kaçınılması gerekir (*Uğur Ayyıldız, § 79*).

30. Masumiyet karinesinin ihlal edilip edilmediği değerlendirilirken özellikle hukuk ve idari yargılama bakımından üzerinde durulması gereken önemli hususlardan biri, yargılamayı yapan makâmın ilgili kişiye suç isnat edip etmediği ve beraat kararını sorgulayıp sorgulamadığıdır.

31. Bireysel başvuruya konu olan İdare Mahkemesi kararında (bkz. § 11); kamu görevine açıktan veya yeniden atama yapmak konusunda idarelere takdir yetkisinin tanınmış bulunduğu ancak bu takdir yetkisinin de mutlak olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı olduğu, takdir yetkisinin açıktan atamaya ilişkin bir işlemde kullanılması hâlinde bunun kadro, ihtiyaç, hizmet gerekleri ve atama isteminde bulunan kişinin kişisel konumu gibi durumlar dikkate alınarak kullanılıp kullanılmadığının yargı merciince incelenebileceği belirtildikten sonra başvurunun ilişikinin kesilmesine ilişkin işleme karşı daha önce açtığı ve reddedilmiş olan davaya ilişkin bilgiler verilmiş ve din görevlilerinin meslekleri gereği bulunmaları gereken tutum ve davranışlara değinilerek başvurunun yeniden eski görevine atanmaması hususunda idarenin takdir yetkisini hizmetin özelliğini ve hassasiyetini dikkate alarak kullandığı ve bu durumda hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesine yer verildiği anlaşılmaktadır.

32. Görüldüğü üzere kararda, olay ve olgulara değinilerek din görevlisi mesleğinin özelliği ve idarenin takdir yetkisi çerçevesinde atanmama işleminin hukuka uygun olduğu sonucuna varılırken başvurunun masumiyetine aykırı düşecek herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

33. Ancak gerekçenin devamında başvurunun zamanaşımı nedeniyle düşme kararı verilen ceza davasına ilişkin iddiası karşılanırken kullanılan “... söz konusu mahkeme kararında suç türünün zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırıldığı belirtildiğinden bu durumun suçun varlığını ortadan kaldırmadığı da açık olup bu yöndeki iddiaları dava konusu işlemi sakatlar nitelikte görülmemiştir.” şeklindeki gerekçede yer verilen “suçun varlığının ortadan kalkmadığı” ifadesiyle başvurunun ceza davasına konu suçu işlediği izlenimi verilmiştir. Bu çerçevede başvuruya konu kararın gerekçesinde yer alan söz konusu ifadeyle suçluluğu ilgili Mahkeme kararıyla sabit olmayan ve zamanaşımı nedeniyle hakkında açılan ceza davası ortadan kaldırılan başvurunun suçlu olduğu inancının yansıtıldığı görülmektedir.

34. İlk Derece Mahkemesi göreve yeniden atamama işleminin hukuka uygun olduğu sonucuna ulaşırken başvurunun durumunu ceza yargılamasından ayrı olarak değerlendirdikten sonra başvurunun yargılandığı fiili işlediği kabulünü kararına ek gerekçe yapmıştır. Gerekçesinde kullanılan “suçun varlığının ortadan kalkmadığı” ifadesinin, başvurunun masumiyet karinesine saygı ilkesiyle bağdaştığı söylenemez.

35. Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde İdare Mahkemesi kararında, suçluluğu mahkeme kararlarıyla sabit olmayan başvurunun yargılamaya konu eylemleri işlediği ve suçlu olduğu inancının karara yansıtıldığı anlaşıldığından başvurunun Anayasa’nın 38. maddesinin dördüncü fıkrasında güvence altına alınan masumiyet karinesinin ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 sayılı Kanun’un 50. Maddesi Yönünden

36. Başvurucu, Anayasa’nın 36. ve 38. maddesinde güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştü; göreve iade talebinin reddine dair idari işlemin iptaliyle yoksun kaldığı aylıklarının meslekten çıkarıldığı tarihten itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi ve aylıksız kalması nedeniyle uğradığı maddi ve manevi zarara karşılık tazminata hükmedilmesi taleplerinde bulunmuştur.

37. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un “Kararlar” kenar başlıklı 50. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir. Ancak yerindelik denetimi yapılamaz, idari eylem ve işlem niteliğinde karar verilemez.

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

38. Başvuru konusu olayda tespit edilen ihlal, mahkeme kararından kaynaklandığından ve yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunduğundan 6216 sayılı Kanun’un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası gereğince ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili Mahkemeye gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

39. Başvurunun incelenmesinde Anayasa’nın 38. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılmıştır. Başvurucu, 400 TL maddi ve 250 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

40. Başvurucu tarafından maddi tazminat talebinde bulunulmuş olmakla beraber tespit edilen ihlal ile iddia edilen maddi zarar arasında illiyet bağı bulunmadığı anlaşıldığından başvurunun maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

41. Masumiyet karinesi ilkesine yönelik başvuru açısından ihlalin tespitine ve yeniden yargılamaya karar verilmesinin yeterli tatmin sağladığı değerlendirildiğinden başvurunun manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

42. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 198,35 TL harç ve 1.500 TL vekâlet ücretinden oluşan 1.698,35 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Masumiyet karinesinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 38. maddesinin dördüncü fıkrasında güvence altına alınan masumiyet karinesinin İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. İhlal ve ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin Ankara 4. İdare Mahkemesine GÖNDERİLMESİNE,

D. Tazminata ilişkin taleplerin REDDİNE,

E. 198,35 TL başvuru harcı ve 1.500 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.698,35 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

F. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına; ödemede gecikme olması halinde, bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal faiz uygulanmasına,

2/12/2015 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN